

คำพิพากษาที่น่าสนใจ

คำพิพากษาศาลนี้ บรรณาธิการได้รวบรวมจากระบบสืบค้นคำพิพากษา คำสั่งคำร้องและคำวินิจฉัยศาลฎีกา ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในศาลฎีกาและศาลปกครอง ในวารสารนี้ได้นำเสนอคำพิพากษาศาล 2 เรื่อง ซึ่งบรรณาธิการคาดว่าจะจะเป็นประโยชน์ไม่เฉพาะแต่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับวงการยุติธรรม แต่ยังเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้บริหารองค์กรทางการแพทย์และสาธารณสุขต่างๆ ที่ประสงค์จะใช้คำพิพากษาหรือกฎหมายเหล่านี้

1. ละเมิดและความรับผิด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 12498 /2558

ย่อฎีกา

สำหรับคดีนี้บิดามารดาของ ด.ญ. ก เป็นโจทก์ ยื่นฟ้องสาธารณสุข เรื่องละเมิด เรียกค่าเสียหาย 12 ล้านบาท จากกรณีที่ ด.ญ. ก ได้เข้ารับการรักษาตัวที่โรงพยาบาลเลย ระหว่างวันที่ 26-28 มิ.ย. 2547 ด้วยอาการไข้สูง ปวดหัว ซึ่งแพทย์สงสัยว่า ปอดบวม แต่ตลอด 3 วัน ไข้ไม่ลด แต่ยังสามารถพูดคุยรู้เรื่อง ทานอาหารเองได้ ช่วยเหลือตัวเองได้ กระทั่งวันที่ 29 มิ.ย. 2547 อาการทรุดลง มีอาการชักในบางครั้ง แพทย์จึงทำการเจาะไขสันหลังจน ด.ญ. ก ไม่รับรู้อะไรได้อีก และแพทย์สงสัยว่าเป็นเยื่อหุ้มสมองอักเสบ แล้ววันที่ 2 ก.ค. 2547 ถูกส่งตัวไปที่โรงพยาบาลศรีนครินทร์ขอนแก่น แพทย์วินิจฉัยว่าสมองติดเชื้อ เลือดไม่ไปเลี้ยงสมอง รับรู้อะไรไม่ได้และควบคุมตัวเองไม่ได้ จากนั้นได้มีการร้องเรียนไปที่กระทรวงสาธารณสุข เพื่อขอความเป็นธรรมเมื่อเดือน มี.ค. 2558 มีการอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาให้กระทรวงสาธารณสุขต้องชดใช้เงิน 2 ล้านบาทให้ครอบครัวพร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี นับจากวันฟ้อง

ประเด็นวินิจฉัย

1. แพทย์ผู้ตรวจรักษาโจทก์ ทำการโดยประมาทเลินเล่อ เป็นเหตุให้จำเลยต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายไหมทดแทนแก่โจทก์ตามฟ้องหรือไม่
2. สิทธิเรียกค่าเสียหายอันไม่ใช่ตัวเงินได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา

ข้อเท็จจริงและการวินิจฉัย

เด็กหญิง ก โดยผู้แทนโดยชอบธรรม ระหว่าง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จำเลย เรื่อง ละเมิดโจทก์ ฎีกาคัดค้าน คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1 ลงวันที่ 24 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2553 ศาลฎีกา รับวันที่ 3 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2556

1. ข้อเท็จจริงในคดีโดยสรุป คดีนี้ โจทก์เป็นบุตรสาวของผู้แทนโดยชอบธรรม ขณะเกิดเหตุโจทก์มีอายุประมาณ 4 ปี ฟ้องว่า เมื่อประมาณกลางเดือนมิถุนายน 2547 โจทก์ไปตรวจรักษาอาการเป็นไข้ตัวร้อนที่โรงพยาบาลเลย ซึ่งมีจำเลยเป็นผู้กำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของแพทย์ในโรงพยาบาลดังกล่าว แต่แพทย์และพยาบาลของโรงพยาบาลดังกล่าว กระทำโดยประมาทเลินเล่อ ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ได้ใช้ความระมัดระวังตามมาตรฐานวิชาชีพ กล่าวคือ หลังจากแพทย์ตรวจพบว่า โจทก์มีอาการปวดบวมและดับโตแล้ว โจทก์มีอาการหนักขึ้น แพทย์ก็ตรวจรักษาโดยการสอบถามอาการจากพยาบาลและใช้เครื่องฟังหัวใจตรวจปอดและหัวใจ แต่ไม่ยอมส่งโจทก์ไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลอื่นตามที่โจทก์ร้องขอ จนกระทั่งมีการตรวจฟิล์มเอกซเรย์ปอดของโจทก์ ซึ่งได้ถ่ายไว้ตั้งแต่วันแรกที่โจทก์เข้าโรงพยาบาล พบว่าปอดอักเสบ ซึ่งมีลักษณะเป็นวัณโรคแพร่กระจายไปที่ปอด ดับและเยื่อหุ้มสมอง จึงให้ยารักษาวัณโรคแก่โจทก์ และส่งโจทก์ไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลอื่น แต่ก็ไม่ทำให้สมองโจทก์พิการและทุพพลภาพตลอดชีวิต ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหายเป็นค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลเป็นเงินเดือนละ 7,000 บาท เป็นเวลา 4 ปี เป็นเงิน 336,000 บาท และค่ารักษาพยาบาลในอนาคตเป็นเงินเดือนละ 7,000 บาท เป็นเวลา 55 ปี เป็นเงิน 4,620,000 บาท กับค่าจ้างคนดูแลรักษาโจทก์ในอนาคตเป็นเงินเดือนละ 7,000 บาท เป็นเวลา 4 ปี เป็นเงิน 336,000 บาท และค่ารักษาพยาบาลในอนาคตเป็นเงินเดือนละ 7,000 บาท เป็นเวลา 55 ปี เป็นเงิน 4,620,000 บาท และได้รับความทุกข์ทรมานทั้งร่างกายและจิตใจเป็นเงิน 3,000,000 บาท รวมเป็นเงิน 12,576,000 บาทกับดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันทำละเมิดจนกว่าจำเลยจะชำระเสร็จ นับถึงวันฟ้องเป็นต้นเงินและดอกเบี้ย 16,888,878.90 บาท ขอให้บังคับจำเลยชำระเงิน 16,888,878.90 บาทพร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยให้การว่า แพทย์และพยาบาลโรงพยาบาลในสังกัดจำเลยตามฟ้องได้ตรวจรักษาโจทก์ตามหลักวิชาการทางแพทย์ด้วยความระมัดระวังแล้ว แต่โจทก์ไม่ได้แจ้งให้แพทย์ที่รักษาโจทก์ทราบว่า บิดาโจทก์ มีอาการไอเป็นเลือด แพทย์จึงไม่ได้กระทำโดยประมาทเลินเล่อ ค่าเสียหายตามฟ้องสูงเกินส่วน และฟ้องโจทก์ขาดอายุความขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษายกฟ้องค่าฤชาธรรมเนียม และค่าทนายความให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ภาค 1 แผนกคดีผู้บริโภคพิพากษายืนค่า

ฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา โดยได้รับอนุญาตให้ฎีกาจากศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภคศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภคตรวจสอบจำนวนประชุมปรึกษาแล้ว

ข้อเท็จจริงเบื้องต้นฟังเป็นยุติได้ว่า โจทก์ป่วยเป็นไข้ นางเยาวพาได้พาไปหาแพทย์ที่โรงพยาบาลจังหวัดเลย ซึ่งอยู่ในสังกัดของจำเลยทำการตรวจรักษาครั้งแรกเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2547 แต่โจทก์ไม่หายป่วยและอาการทรุดลง นางเยาวพาต้องนำโจทก์กลับไปให้ตรวจรักษาอีกเมื่อวันที่ 23 และวันที่ 26 เดือนเดียวกัน โดยครั้งหลังต้องรับตัวโจทก์ไว้ในโรงพยาบาลเพื่อทำการตรวจรักษา โดยมีนายแพทย์ ฐ เป็นแพทย์เวรเจ้าของไข้วันที่ 1 กรกฎาคม ปีเดียวกันแพทย์หญิง น เป็นแพทย์เวรรับช่วงเป็นเจ้าของไข้โจทก์ต่อจากนายแพทย์ ฐ ครั้งนี้แพทย์หญิง น ตรวจวินิจฉัยโรคจนทราบว่าป่วยเป็นวัณโรค จึงมีการให้ยารักษาอาการวัณโรคแก่โจทก์ในวันดังกล่าว ต่อมาวันที่ 2 เดือนเดียวกัน โจทก์มีอาการไม่ดีขึ้น จึงส่งตัวโจทก์ไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลศรีนครินทร์ จังหวัดขอนแก่น ตามคำขอของบิดามารดาโจทก์ โจทก์ได้รับการรักษานานประมาณ 2 เดือนเศษก็หายป่วยจากวัณโรคแต่ต้องพิการไปตลอดชีวิต นายมนูญป่วยเป็นวัณโรคก่อนโจทก์ แต่แพทย์หญิง น ได้ทราบเมื่อมาตรวจรักษาโจทก์ ยาที่ใช้ในการรักษาอาการวัณโรคเป็นยาที่มีผลข้างเคียงที่เป็นอันตรายสูง จะใช้รักษาผู้ใดต้องปรากฏชัดเจนก่อนว่าป่วยเป็นวัณโรคจริง นายแพทย์ ฐ และแพทย์หญิง น ต่างเป็นแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านกุมารเวชศาสตร์ประจำโรงพยาบาลจังหวัดเลย ทั้งหลักฐานการตรวจรักษาโจทก์ที่โรงพยาบาลจังหวัดเลย

สรุปคำพิพากษาของศาล และผลการวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายที่น่าสนใจ ปรากฏตามเอกสารหมายเลข จ.2 จ.9 และ ล.3 ชั้นนี้มีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า

1. แพทย์ผู้ตรวจรักษาโจทก์ ทำการโดยประมาทเลินเล่อ เป็นเหตุให้จำเลยต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ตามฟ้องหรือไม่ 2. ประเด็นพิจารณาวินิจฉัย กรณีมีประเด็นที่โจทก์ฎีกาว่าพยานหลักฐานโจทก์ฟังได้ว่าแพทย์โรงพยาบาลจังหวัดเลยในสังกัดจำเลยประมาทเลินเล่อในการตรวจรักษาโจทก์ โดยไม่ได้วินิจฉัยโรคให้ถูกต้องตามหลักวิชาการทางการแพทย์ ทำให้ทราบผลว่าโจทก์ป่วยเป็นวัณโรคล่าช้า มิฉะนั้นคงทราบผลแล้วตั้งแต่วันที่ 26 มิถุนายน 2547 ที่นายแพทย์ ฐ รับตัวโจทก์ไว้รักษาในโรงพยาบาล ไม่ใช่เพิ่งทราบผลในวันที่ 1 กรกฎาคม 2547 ที่แพทย์หญิง น เป็นแพทย์เวรเจ้าของไข้โจทก์ต่อจากนายแพทย์ ฐ ทำให้การรักษาด้วยยารักษาวัณโรคล่าช้า แม้โจทก์หายป่วยก็ต้องพิการ ส่วนพยานหลักฐานจำเลยไม่น่ารับฟัง ขอให้ศาลฎีกาพิพากษากลับให้จำเลยต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ตามฟ้องนั้น พิจารณาจากพยานหลักฐานของคู่ความและได้ความจากแพทย์หญิงนุชนาฎพยานจำเลยว่าตรวจอาการโจทก์แล้วลูกนั่งได้ ซึมเล็กน้อย แต่มีสติรู้สึกตัว กินอาหารได้ ดูประวัติผู้ป่วย พร้อมดูฟิล์มเอกซเรย์พบปอดมีฝ้าขาว ๆ บ่ง

บอกอาจติดเชื้อวัณโรคหรือติดเชื้ออื่นในปอดได้ จากประวัติการรักษาผู้ป่วยแพทย์ที่รักษาโจทก์แต่แรก ได้ให้ยาสำหรับฆ่าเชื้อแบคทีเรียในปอดเพราะเข้าใจว่าติดเชื้อแบคทีเรียในปอด โจทก์แข็งแรงและได้รับวัคซีนป้องกันวัณโรคแล้ว โอกาสเป็นวัณโรคจึงน้อย แต่รักษามา 4 วันด้วยการให้ยาฆ่าเชื้อแล้วไม่ดีขึ้น ทั้งวันที่ 30 มิถุนายน 2547 ก็มีอาการชักด้วย ซึ่งเป็นอาการเกี่ยวกับสมอง เมื่อพยานตรวจร่างกายแล้วคิดว่าโจทก์มีอาการเกี่ยวกับสมอง จึงส่งฟิล์มเอกซเรย์ที่ทำไว้ก่อนแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับฟิล์มตรวจดูอีกครั้งหนึ่ง พยานให้เจาะน้ำเลี้ยงไขสันหลังไปตรวจ ปรากฏว่าพบเม็ดเลือดขาวสูงกว่าปกติ ตรวจวิเคราะห์เม็ดเลือดขาวในไขกระดูกสันหลังแล้วผลออกมาอ้างว่าติดเชื้อแบคทีเรียหรือวัณโรค แต่ผลอ่านเอกซเรย์ของผู้เชี่ยวชาญน่าจะเชื่อว่าเป็นวัณโรค พยานจึงเอาน้ำในกระเพาะอาหารไปตรวจหาเชื้อวัณโรค เอาน้ำยาจากโปรตีนวัณโรคฉีดเข้าผิวหนังเพื่อทราบว่ามีอาการติดเชื้อวัณโรคหรือไม่ พร้อมส่งโจทก์ไปเอกซเรย์สมองที่โรงพยาบาลเมืองเลย และสอบถามญาติได้ความว่า บิดาโจทก์เคยไอเป็นเลือดกับได้ดูประวัติการรักษาบิดาโจทก์ที่เคยเอกซเรย์พบปอดเป็นฝ้าขาวด้วย ทำให้เชื่อว่า โจทก์ติดเชื้อวัณโรคด้วยการแพร่เชื้อจากบิดา พยานจึงให้ยาฆ่าเชื้อแบคทีเรียและยาฆ่าเชื้อวัณโรครักษาโจทก์ในวันที่ 1 กรกฎาคม 2547 และส่งตัวโจทก์ไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลศรีนครินทร์ในวันที่ 2 เดือนเดียวกัน จากการสอบถามพยานบาลที่นำส่งและผลการตรวจออกซิเจนของโรงพยาบาลศรีนครินทร์ขณะรับตัวโจทก์ไม่ได้ขาดออกซิเจน และพยานเชื่อว่าโจทก์ได้รับยาตามระยะเวลาที่เหมาะสม

จากที่ได้ความข้างต้นแสดงว่า การตรวจวินิจฉัยว่าโจทก์ป่วยเป็นวัณโรคหรือไม่จะมีหลายกรรมวิธีอย่างน้อยตามที่พยานดำเนินการ แต่การดำเนินการหลักที่บ่งชี้ทำให้พยานวินิจฉัยว่าโจทก์เป็นวัณโรคและได้ตัดสินใจสั่งยาที่ใช้รักษาวัณโรคที่แม้มีความเสี่ยงสูงต่ออันตรายที่อาจเกิดจากผลข้างเคียงของยาที่ใช้รักษาโจทก์ เพราะผลจากการอ่านฟิล์มเอกซเรย์โดยผู้เชี่ยวชาญที่น่าเชื่อว่าโจทก์อาจป่วยเป็นวัณโรคประกอบการสอบถามญาติได้ ความสรุปว่าบิดาโจทก์ป่วยเป็นวัณโรคด้วยได้ความจากนายแพทย์ ฐ พยานจำเลยว่า เมื่อแพทย์รับตัวโจทก์ไว้รักษาในวันที่ 26 มิถุนายน 2547 ได้มีการตรวจเลือดผู้ป่วยซ้ำ ตรวจปัสสาวะ และเอกซเรย์ เพื่อหาสาเหตุของโรค มีการให้น้ำเกลือและยาปฏิชีวนะทางน้ำเกลือ ผลการตรวจเลือดและปัสสาวะไม่สามารถบ่งชี้สาเหตุการป่วยได้แต่ผลการเอกซเรย์ปรากฏว่า ปอดส่วนกลางทั้งสองข้างเป็นฝ้าขาว และตับโตเล็กน้อย ซึ่งไม่อาจบอกชัดเจนได้ว่าเป็นวัณโรคแต่อาจติดเชื้ออย่างอื่นได้ พยานจึงได้ให้ยาปฏิชีวนะเหมือนเดิมและให้น้ำเกลือ ยาแก้อาเจียนแก่โจทก์เพราะยาปฏิชีวนะสามารถฆ่าเชื้อแบคทีเรียที่เกิดขึ้นในปอดส่วนอื่นได้ จากนั้นต้องดูแลการรักษาด้วยยา ถ้าภายใน 24 ถึง 48 ชั่วโมงอาการดีขึ้น แสดงว่ายาดีแล้วได้ผลแต่ครบ 48 ชั่วโมงแล้วยังทรงอยู่ พยานจึงสั่งตรวจเลือดเพิ่มเพื่อหาสาเหตุโรคเพราะอาการ

โจทก์อาจเป็นโรคไทฟอยด์ โรคฉี่หนูได้ และยังสั่งเพาะเชื้อในเลือดพร้อมการตกตะกอนของเม็ดเลือดแดง ปรากฏตามเอกสารหมาย ล.1 แผ่นที่ 27 แต่ผลการตรวจไม่พบเชื้อไทฟอยด์โรคฉี่หนู หรือแบคทีเรียในเลือด ผลการเอกซเรย์พบฝ้าขาวที่ปอดส่วนกลางสองข้างพยานเชื่อว่าการติดเชื้อในปอด วันที่ 30 เดือนเดียวกันพยานนำเลือดโจทก์ไปตรวจหาการติดเชื้อตัวอื่นในปอดว่าเป็นเชื้อที่พยานคาดคิดหรือไม่ พร้อมเปลี่ยนยาปฏิชีวนะตัวใหม่ที่ใช้ฆ่าเชื้อแบคทีเรียกึ่งไวรัสในวินนี้ ซึ่งต้องรอผลเป็นเวลา 2 ถึง 48 ชั่วโมง แต่ไม่ได้สั่งเจาะน้ำเลี้ยงไขสันหลังไปตรวจ เพราะโจทก์ไม่มีอาการทางระบบประสาทที่ต้องซึมซึ่งแตกต่างกับการซึมด้วยสาเหตุอื่น และที่โจทก์อาจเจียนอาจเกิดจากการติดเชื้อในระบบประสาทหรือสาเหตุอื่นได้ เพราะการเจาะน้ำเลี้ยงไขกระดูกสันหลังมีความเสี่ยงอันตรายสูง เพราะหากมีก้อนเนื้อหรือแรงดันสมองในกะโหลกศีรษะสูงอาจจะมากดันสมอง เป็นสาเหตุให้โจทก์หยุดหายใจได้ พยานไม่นึกในลำดับต้น ๆ ว่า โจทก์เป็นวัณโรคเพราะผู้เป็นวัณโรคจะมีการใช้ตำ ๆ ใช้เรื้อรังเกิน 2 สัปดาห์ น้ำหนักลด ร่างกายจะไม่แข็งแรง แต่ปรากฏว่าโจทก์แข็งแรงและเคยได้รับวัคซีนป้องกันวัณโรค และพยานตอบคำถามของทนายโจทก์ถามค้านว่า ผลเอกซเรย์ที่มีฝ้าขาวที่ปอดส่วนกลางสองข้างอาจเกิดจากการติดเชื้อวัณโรคได้ ซึ่งพยานก็คำนึงถึงข้อนี้เหมือนกัน ซึ่งปกติถ้ามีข้อสงสัยเช่นนี้แพทย์ต้องสอบถามประวัติผู้ป่วยว่าใกล้ชิดกับผู้เป็นวัณโรคหรือไม่ และทดสอบการเป็นวัณโรค แต่พยานไม่ได้สอบถามถึงผู้ใกล้ชิดกับโจทก์ว่าเคยเป็นวัณโรคหรือไม่ เพราะเป็นความคิดพยานในลำดับหลัง ๆ แต่บัดนี้โจทก์ป่วยเป็นวัณโรคขึ้นสมองทั้งตามตำราวิชาการเกี่ยวกับการตรวจโรคไม่ทราบสาเหตุระบุให้แพทย์ผู้ตรวจรักษาต้องสอบถามประวัติผู้ป่วย อาการผู้ป่วย และผู้ใกล้ชิดว่าป่วยเป็นโรคติดเชื้อหรือไม่ แต่ตามบันทึกการตรวจรักษาถึงวันที่ 27 มิถุนายน 2547 ไม่ปรากฏว่าแพทย์สอบถามดังกล่าว แม้พยานจะตอบคำถามดังกล่าวที่ยังไม่คิดว่าโจทก์เป็นวัณโรค เพราะยังเป็นไข้ไม่เกิน 14 วัน และปกติทั่วไปที่แพทย์ต้องสอบถามข้างต้นและทดสอบการติดเชื้อจะทำเฉพาะผู้ป่วยเป็นไข้เกิน 14 วัน อย่างไรก็ตาม ถ้าสงสัยผู้ป่วยเป็นวัณโรคก็สามารถตรวจสอบประวัติและการติดเชื้อได้ทันที ทั้งตอบคำถามทนายโจทก์ขออนุญาตถามอีกว่า ตามบันทึกพยานเอกสารหมาย ล.1 หน้า 48 ระบุว่าผู้ป่วยเป็นไข้ก่อนมาโรงพยาบาล 2 สัปดาห์ และตอบทนายจำเลยขออนุญาตถามว่า แต่แพทย์ผู้รักษาโจทก์วันแรกบันทึกว่าโจทก์เป็นไข้มา 3 วัน

สรุปคำพิพากษาของศาล และผลการวินิจฉัย จากที่ได้ความข้างต้น นายแพทย์ ฐ ได้ทำการตรวจรักษาโจทก์หลายประการ แต่ก็ยังไม่ทราบสาเหตุของอาการป่วยของโจทก์ แต่ที่พยานไม่ได้กระทำคือ ส่งผลเอกซเรย์โจทก์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญดูให้ และสอบถามถึงผู้ใกล้ชิดโจทก์ว่า ป่วยเป็นวัณโรคหรือไม่ ดังเช่นที่แพทย์หญิง น กระทำซึ่งนายแพทย์ ฐ สมควรกระทำ เพราะขนาดตนเองก็ยังมีความคิดว่าโจทก์อาจเป็นวัณโรคได้ ไม่ว่าจะเป็นความคิดในลำดับใดก็ตาม และโจทก์ก็ป่วยมานาน

พอสมควร ไม่ว่าจะเกิน 14 วันหรือยังไม่ถึงก็ใกล้เคียง ก็ควรซักประวัติคนใกล้ชิดจิตใจถึงการป่วยเป็นวัณโรคด้วย เพราะยังหาสาเหตุป่วยไม่ได้และพยานก็สงสัยอยู่ ซึ่งพยานก็สามารถทำได้เพราะเป็นข้อมูลที่มีอยู่แล้วตั้งแต่ขณะพยานยังเป็นเจ้าของไข้ หากได้กระทำก็คงทราบผลว่าโจทก์ป่วยเป็นวัณโรคโดยไม่ต้องรอผลการตรวจนำไขกระดูกสันหลังที่ต้องใช้เวลาานกว่าจะทราบผล และสั่งยาใช้รักษาวัณโรค ตามความจำเป็น ทำให้โจทก์ได้รับการรักษาที่ทันเวลาก็ได้ เพราะขณะนั้นพยานก็ว่าโจทก์ยังไม่มีอาการทางระบบประสาท เป็นการเจอกับพยานโจทก์ปากนายแพทย์ ท ที่เบิกความได้ว่าความว่า เมื่อแพทย์เอกซเรย์โจทก์วันที่ 26 มิถุนายน 2547 และดูฟิล์มในวันรุ่งขึ้นปรากฏว่ามีฝ้าขาว ๆ ที่ปอด ควรคิดว่าโจทก์เป็นวัณโรคและควรตรวจเพื่อยืนยันให้แน่ชัดว่าเป็นวัณโรคจริงหรือไม่ แต่ไม่ได้กระทำการที่ไม่รักษาตั้งแต่แรกเริ่มที่ตรวจพบอาการที่ปอด ทำให้โจทก์มีอาการชัก สมองได้รับการกระทบกระเทือนที่โจทก์ต้องพิจารณาเชื่อว่าการเกิดจากการรักษาวัณโรคในสมองล่าช้า ทั้งเมื่อสอบถามบิดาโจทก์ว่า เหตุใดที่ไม่แจ้งอาการตนเองที่เอกซเรย์เมื่อปี 2545 แล้วพบว่าปอดมีจุด บิดาโจทก์บอกไม่คิดว่าเรื่องนี้มีผลต่อโจทก์และแพทย์ไม่ได้ถามและตอบคำถามค้านว่าจากการดูประวัติการรักษาโจทก์ แพทย์ผู้รักษาไม่ได้ดำเนินการตามวิชาการแพทย์ เมื่อเอกซเรย์ปอดพบผิดปกติ แพทย์ควรสงสัยว่าเป็นวัณโรคหรือต้องหาวิธีให้ทราบสาเหตุที่แน่นอนว่าเป็นโรคอะไรเกี่ยวกับปอด โดยเฉพาะต้องส่งฟิล์มเอกซเรย์ไปให้แพทย์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับฟิล์มเอกซเรย์ดู กรณีเช่นโจทก์มักจะติดเชื่อจากคนในครอบครัว ถ้าพยานได้ดูฟิล์มเอกซเรย์ครั้งแรกและลักษณะฟิล์มบันทึกไว้ ยืนยันได้ทันทีว่าโจทก์เป็นวัณโรค เพราะโจทก์มีอาการไข้เรื้อรัง ตับโต และปอดมีลักษณะขาวเหมือนปุยฝ้าย พยานจะไม่สงสัยว่าโจทก์ติดเชื่อแบคทีเรียอื่นซึ่งต้องหายใจเร็ว แต่โจทก์หายใจ 24 ถึง 26 ครั้งต่อนาที ไม่ถือว่าเร็ว ส่วนนี้พยานหลักฐานสำคัญของคู่ความเท่าที่หยาบยวินิจฉัยเพียงพอให้เห็นว่า พยานหลักฐานโจทก์มีน้ำหนักดีกว่าทำให้รับฟังได้ว่า นายแพทย์ ฐ ไม่ได้กระทำการดังกล่าวข้างต้น ทั้งที่สามารถกระทำไต่ระหว่างที่เป็นเจ้าของไข้โจทก์ ซึ่งขณะนั้นยังไม่เข้าชั้นอันตรายมาก จึงไม่ทราบว่าโจทก์ป่วยเป็นวัณโรค เมื่อการตรวจรักษาวินิจฉัยทราบว่าโจทก์ป่วยเป็นวัณโรคโดยแพทย์หญิง น และให้ยาวัณโรครักษาโจทก์ แล้วโจทก์ต้องพิจารณาตลอดชีวิต อาจเนื่องจากการวินิจฉัยที่ล่าช้าได้ ถ้าเป็นดังกล่าวโจทก์ย่อมเสียโอกาสได้รับการรักษาที่ถูกทางอย่างทันท่วงที ทำให้ต้องพิจารณาตลอดชีวิตเช่นนั้นแล้ว แสดงว่าแพทย์ของจำเลยไม่ได้ทำการตรวจรักษาให้ถูกต้องครบถ้วนในเวลาอันสมควรตามหลักวิชาการแพทย์และตามมาตรฐานแห่งวิชาชีพ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ร่างกายโจทก์ซึ่งเป็นผลโดยตรงต่อความประมาทเลินเล่อของแพทย์อันเป็นการละเมิดต่อโจทก์ จำเลยซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบโจทก์ในผลละเมิดที่แพทย์ของตนกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งเมื่อได้ความจากพยานหลักฐานคู่ความว่าทางฝ่ายโจทก์ไม่ทราบว่าต้องแจ้งเรื่องบิดา

โจทก์เป็นวัณโรคให้แพทย์ทราบ เนื่องจากไม่มีการสอบถามถึงมาก่อนจนกระทั่งแพทย์หญิง น. สอบถาม จึงได้ความว่าไม่ได้ปกปิด แต่ไม่รู้ว่าต้องแจ้งยอมถือไม่ได้ว่าบิดามารดาหรือโจทก์ปกปิด หรือแจ้งข้อความเท็จตามพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2550 มาตรา 8 วรรคสอง อันจะทำให้จำเลยพ้นผิด

2. มีประเด็นต้องพิจารณาต่อไปว่าจำเลยต้องชดใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์เพียงใด โจทก์ ไม่ได้นำสืบพยานหลักฐานถึงความเสียหายแต่ละประเภทที่เรียกมาตามฟ้อง จึงจะกำหนดให้โจทก์ ได้รับตามสมควรในค่าเสียหายแต่ละประเภทที่โจทก์เรียกมาและมีสิทธิดังนี้ เมื่อโจทก์ต้องพิจารณาทาง สมองไม่สามารถช่วยตัวเองได้ โจทก์ยอมต้องทุกข์ทรมานทั้งทางกายและจิตใจ ค่าทุกข์ทรมานกายใจ ค่าทุกข์ทรมานทางใจ ย่อมมีสิทธิเรียกค่าเสียหายอันไม่ใช่ตัวเงินได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและ พานิชย์ มาตรา 446 เมื่อโจทก์เจ็บป่วยต้องเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลจังหวัดเลยและรักษาต่อที่ โรงพยาบาลศรีนครินทร์ จังหวัดขอนแก่น ทั้งยังต้องรักษาตัวต่อที่บ้านอีก 2 เดือนแล้วต้องพิจารณาทาง สมองไปตลอดชีวิต ไม่มีโอกาสจะมีสภาพเจริญเติบโตแข็งแรงเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพดังเช่นเด็กอื่น ทั่วไปย่อมต้องมีการรักษาตัวต่อเนื่องต่อไป และคงต้องจ้างบุคคลอื่นดูแลด้วย จึงเป็นค่าเสียหายโดย ตรงที่โจทก์มีสิทธิเรียกได้ แม้โจทก์จะไม่มีใบเสร็จรับเงินมาแสดงและไม่มีรายละเอียดว่า ได้จ่ายหรือ จะต้องจ่ายเงินไปเท่าใด แต่เห็นได้ว่าโจทก์ต้องเสียค่าใช้จ่ายดังกล่าว แม้จะไม่ใช่จำนวนเงินที่พยาน โจทก์เบิกความรวมๆ ทั้งหมดมาว่าเป็นเงิน 16,000,000 บาทเศษ เมื่อพิจารณาถึงพฤติการณ์และ ความร้ายแรงแห่งละเมิดแล้ว สมควรกำหนดค่าเสียหายให้โจทก์ได้รับชดใช้เป็นเงิน 2,000,000 บาท และโจทก์มีสิทธิได้รับดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันอันเป็นการละเมิดต่อโจทก์คือวันที่ 26 มิถุนายน 2547 ด้วย ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 แผนกคดีผู้บริโภคพิพากษานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้อง ด้วย ศาลฎีกาจึงพิงขึ้นบางส่วน

คำวินิจฉัย

โดยเหตุผลดังได้วินิจฉัยข้างต้น ศาลฎีกาจึงพิพากษากลับว่า ให้จำเลยชำระเงิน 2,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 26 มิถุนายน 2547 เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาลให้เป็นพับ แต่โจทก์เป็นผู้บริโภคได้รับ ยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง ให้คืนค่ารับรองเอกสาร และค่าใช้จ่ายในการส่งคำคู่ความชั้น อุทธรณ์แก่โจทก์ อ

หมายเหตุ

คดีนี้ผู้เสียหายฟ้องกระทรวงสาธารณสุข คดีที่เกิดขึ้นเป็นการฟ้องร้องระหว่างผู้เสียหายซึ่งเป็นเด็กอายุ 4 ขวบ (โดยมีบิดามารดา เป็นผู้แทนโดยชอบธรรม) เป็นโจทก์ ฟ้องสำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นจำเลย เพื่อเรียกค่าเสียหายในทางละเมิด คดีนี้เป็นคดีเกี่ยวกับความรับผิดทางการแพทย์ อันเป็นข้อเท็จจริงที่อยู่ในความรู้เห็นของฝ่ายแพทย์ผู้ทำการรักษานบนพื้นฐานหลัก *res ipsa loquitur* (The thing speaks for itself) ผู้ป่วยหรือโจทก์ เพียงแต่พิสูจน์ว่ามีความเสียหายเกิดขึ้นระหว่างไปรับการรักษาจากแพทย์ก็เพียงพอแล้ว ส่วนฝ่ายจำเลยหรือแพทย์ผู้ทำการรักษามีหน้าที่พิสูจน์ว่าตนมิได้ประมาทเลินเล่อ ทำให้โจทก์หรือผู้ป่วยได้รับความเสียหายตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 29 ดังจะเห็นจากคำวินิจฉัยของศาลฎีกาได้หยิบยกคำเบิกความของพยานฝ่ายจำเลย คือ นายแพทย์ ฐ แพทย์เวรเจ้าของไข้ และ แพทย์หญิง น แพทย์เวรรับช่วงต่อจากนายแพทย์ ฐ ขึ้นมาพิจารณาตามภาระการพิสูจน์ของกฎหมาย แล้วใช้ดุลยพินิจชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานคู่ความทั้งสองฝ่ายว่า คู่ความฝ่ายใดมีน้ำหนักดีกว่ากัน (Proof on the Balance of Probability) ฝ่ายนั้นก็เป็นฝ่ายชนะคดี

2. คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ คดีหมายเลขแดงที่ อ. 1014/2559

ย่อคำสั่งศาลปกครอง

ข้อเท็จจริงในคดีมีว่า นาย ป. ประกอบกิจการแบบครัวเรือนผลิตโคมไฟจากไม้ไผ่ โดยทำงานเพียงคนเดียวในวันจันทร์ถึงวันศุกร์ตั้งแต่เวลา 8 นาฬิกา ถึง 17 นาฬิกา ในการผลิตชิ้นงานได้ใช้เครื่องมือ เตาอบไม้ และอุปกรณ์กำลังต่ำสามารถผลิตงานได้วันละ 4 ถึง 5 ชิ้น โรงเรือนที่ใช้ประกอบกิจการอยู่ห่างจากรั้วบ้าน 6.32 เมตร มีท่อปล่อยควัน มีกำแพงกั้นระหว่างบ้านของผู้ฟ้องคดีกับโรงเรือนที่นาย ป. ประกอบกิจการมีความสูง 2.85 เมตร ต่อมา ผู้ฟ้องคดีซึ่งมีบ้านติดกันได้ร้องเรียนต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 (นายกเทศมนตรี) ว่าได้รับความเดือดร้อนจากการประกอบกิจการทำโคมไฟหรือเฟอร์นิเจอร์ไม้ของนาย ป. ทำให้เกิดควันไฟจากการอบไม้ มีกลิ่นทินเนอร์ และมีเสียงดังจากไฟฟ้าและเครื่องตอกตะปูเป็นการรบกวนความเป็นอยู่ของผู้ฟ้องคดีและครอบครัว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ไม่ดำเนินการแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนเหตุรำคาญดังกล่าว จึงฟ้องศาลปกครองขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนให้แก่ผู้ฟ้องคดี ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า การประกอบกิจการของนาย ป. ยังไม่อาจถือได้ว่าเป็นกิจการอันจะก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชนหรือมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตของผู้ฟ้องคดีและผู้พักอาศัยข้างเคียง อันจะถือเป็นเหตุรำคาญ ตามมาตรา 25 (3) และ (4) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 28 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 จึงไม่มีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการออกคำสั่งให้นาย ป. ระงับเหตุรำคาญ

หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 25 (3) (4) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กำหนดว่า ในกรณีอาคาร อันเป็นที่อยู่ของคนหรือสัตว์ โรงงานหรือสถานที่ประกอบการใดไม่มีการระบายอากาศ การระบายน้ำ การกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือการควบคุมสารเป็นพิษหรือมีแต่ไม่มีการควบคุมให้ปราศจากกลิ่นเหม็นหรือละอองสารเป็นพิษอย่างเพียงพอ จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ หรือการกระทำใดๆ อันเป็นเหตุให้เกิดกลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน สิ่งมีพิษ ความสั่นสะเทือน ฝุ่น ละออง เหม่า แก๊ส จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ อันอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงหรือผู้ที่ต้องประสบกับเหตุนั้น ให้ถือว่าเป็นเหตุรำคาญ

มาตรา 28 วรรคหนึ่ง และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กำหนดว่า ในกรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในสถานที่เอกชน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้นระงับเหตุรำคาญภายในเวลาอันสมควร และในกรณีที่น่าจะเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพหรือความเป็นอยู่ที่เหมาะสมของประชาชน เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะออกคำสั่งเป็นหนังสือห้ามมิให้บุคคลใดใช้สถานที่นั้นจนกว่าจะได้มีการระงับเหตุรำคาญนั้นแล้วก็ได้

ประเด็นวินิจฉัย

1. การประกอบกิจการของนาย ป. ถือเป็นเหตุรำคาญตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หรือไม่
2. นายกเทศมนตรีละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติในการดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้ฟ้องคดีหรือไม่

คดีนี้เป็นบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการที่ดีสำหรับหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ และเป็นอุทธรณ์ที่ดีสำหรับประชาชนทั่วไปว่าลักษณะของการประกอบกิจการที่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 จะต้องก่อให้เกิดผลกระทบทำให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญต่อการดำรงชีวิตและความเป็นอยู่จนไม่อาจใช้ชีวิตประจำวันได้โดยปกติเช่นวิญญูชนทั่วไป และมีลักษณะอันจะก่อให้เกิดอันตรายร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน และเมื่อกฎหมายกำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ระงับเหตุเดือดร้อนรำคาญจากการประกอบกิจการดังกล่าว แต่เมื่อการประกอบกิจการไม่ใช่เหตุเดือดร้อนรำคาญ จึงไม่ถือว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นละเลยต่อหน้าที่ ดังนั้น การกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นการละเลยต่อหน้าที่หรือไม่จะต้องมีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจหน้าที่อย่างหนึ่งอย่างใดให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติ ซึ่งถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ก็จะถือว่าเป็นการละเลยต่อหน้าที่ แต่ถ้าไม่มีกฎหมายให้อำนาจหน้าที่ไว้หรือมูลเหตุที่เกิดขึ้นมิใช่กรณีที่กฎหมายกำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ให้ใช้อำนาจอย่างหนึ่งอย่างใดก็จะไม่ถือว่าเป็นการละเลยต่อหน้าที่

คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ อุทธรณ์คำพิพากษา คดีนี้ผู้ฟ้องคดี หวังว่า ผู้ฟ้องคดีมีภูมิลำเนา อยู่ที่หมู่บ้านธารคงตำบลบ้านแหวน อำเภอหางดงจังหวัดเชียงใหม่ได้ความ เดือดร้อนจากการประกอบกิจการทำโคมไฟหรือเฟอร์นิเจอร์ไม้ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ซึ่งตั้งอยู่ข้างเคียงกับบ้านของผู้ฟ้องคดี โดยการทำเฟอร์นิเจอร์

ทำให้เกิดควันไฟจากการอบไม้ มีกลิ่นทินเนอร์ และมีเสียงดังจากเลื่อยไฟฟ้า และเครื่องตอกตะปู เป็นการรบกวนความเป็นอยู่ ของผู้ฟ้องคดีและครอบครัว ผู้ฟ้องคดีได้ทำหนังสือร้องเรียนไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 หลายครั้ง แต่ก็ยังไม่ได้รับการแก้ไขจนกระทั่งเมื่อวันที่ 8 เมษายน 2554 ผู้ฟ้องคดีได้ทำหนังสือร้องเรียนต่อ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงใหม่ และได้โทรศัพท์ไปสอบถามความคืบหน้าได้รับแจ้งว่าเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงใหม่ได้ไปตรวจสอบร่วมกันกับเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 แล้ว แต่ผู้ฟ้องคดีก็ยังไม่ได้รับหนังสือตอบชี้แจง แล้วปัจจุบันผู้ฟ้องคดียังได้รับความเดือดร้อนจากเหตุรำคาญเช่นเดิม โดยยังไม่มีเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 เข้ามาตรวจสอบแก้ไขความเดือดร้อนดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น

ขอให้ศาล มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ดำเนินการแก้ไขเรื่องความเดือดร้อนดังกล่าว ตามอำนาจหน้าที่ว่าด้วย การสาธารณสุขและเทศบัญญัติตำบล เรื่องการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของเทศบาลตำบลบ้านแหวนและขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครอง เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยให้ผู้ปลูกผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ดำเนินการ หรือมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 หยุดการดำเนินการกระทำ หรือหยุดประกอบกิจการที่ทำให้เกิดกลิ่นเหม็นจากน้ำมันหรือทินเนอร์ชั่วคราวก่อนมีคำพิพากษา

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ละเลยต่อหน้าที่ ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข กำหนดให้ต้องปฏิบัติในการดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนให้แก่ผู้ฟ้องคดีหรือไม่ โดยมีปัญหาต้องพิจารณาก่อนว่า การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ ถือเป็นเหตุรำคาญตามมาตรา 25 (3) และ (4) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มาตรา 25 บัญญัติว่า ในกรณีที่มีเหตุอันอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อน แต่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงหรือผู้ที่ต้องประสบกับเหตุนั้นดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นเหตุรำคาญ...(3) อาคาร อันเป็นที่อยู่ อาศัย ของคนหรือสัตว์โรงงานหรือสถานที่ประกอบการใดไม่มีการระบายอากาศการระบายน้ำการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือการควบคุมสารเป็นพิษ หรือมี แต่ไม่มีการควบคุมให้ปราศจากกลิ่นเหม็น หรือละอองสารเป็นพิษอย่างพอเพียง จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(4) การกระทำใดๆ อันเป็นเหตุให้เกิดกลิ่น แสง รังสี เสียง ความเดือดร้อน สิ่งมีพิษ ความสั่นสะเทือน ฝุ่นละออง เขม่า เถ้า หรือกรณีอื่นใด จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ มาตรา 28 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในสถานที่เอกชน ให้เจ้า

พนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้น ระวังเหตุรำคาญภายในเวลาอันสมควร ตามที่ระบุไว้ในคำสั่งและ ถ้าเห็นว่าสมควรจะให้ไปกระทำโดยวิธีใด เพื่อระงับเหตุรำคาญนั้น หรือสมควรกำหนดวิธีการเพื่อป้องกันมิให้เหตุรำคาญเกิดขึ้นในอนาคต ให้ระบุไว้ในคำสั่งได้ และวรรคสามบัญญัติว่า ในกรณีที่ปรากฏแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่า เหตุรำคาญที่เกิดขึ้นในสถานที่เอกชนอาจเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพหรือมีผลกระทบ ต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะออกคำสั่งเป็นหนังสือห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองใช้หรือยินยอมให้ผู้ใด ใช้สถานที่นั้นทั้งหมดหรือบางส่วนจนกว่าจะเป็นที่พอใจ แก่เจ้าพนักงานท้องถิ่น ว่าได้มีการระงับเหตุรำคาญนั้นแล้วก็ได้คดีนี้ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าผู้ถูกฟ้อง คดีที่ 2 ประกอบกิจการแบบครัวเรือน ประดิษฐ์โคมไฟจากไม้ไผ่ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ทำงานดังกล่าวเพียงคนเดียวในวันจันทร์ถึงวันศุกร์ตั้งแต่ 8.00 น. ถึง 17.00 น ในการผลิตชิ้นงานได้ใช้เครื่องมือเตาอบไม้ และอุปกรณ์กำลังต่ำ สามารถผลิตชิ้นงานได้วันละ 4 ถึง 5 ชิ้น โรงเรือนที่ใช้ประกอบกิจการ อยู่ห่างจากรั้วบ้าน 6.32 เมตร มีที่ปล่อยควัน มีกำแพงกั้นระหว่างบ้านของผู้ฟ้องคดี กับตัวโรงเรือนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ประกอบกิจการที่มีความสูง 2.85 เมตร และจากถ้อยคำของผู้พักอาศัยบริเวณข้างเคียง ไม่ว่าจะเป็นญาติหรือไม่ใช่ญาติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ก็ไม่มีผู้ใดได้รับความเดือดร้อนรำคาญและจากรายงานการตรวจสอบของสำนักงานทรัพยากร ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม จังหวัดเชียงใหม่ ที่เข้าตรวจสอบข้อเท็จจริงตามเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี ร่วมกับสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงใหม่ อำเภอดง และผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2554 ปรากฏตาม หนังสือสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงใหม่ ที่ชม 001 3.2 ทับ 1131 ลงวันที่ 9 พฤษภาคม 2554 มีความเห็นว่าการประกอบกิจการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 เป็นการประกอบกิจการแบบครัวเรือนและยังมิก่อให้เกิดผลกระทบหรือความรำคาญในการดำรงชีพของผู้ฟ้องคดีและครอบครัวถึงขนาดที่ไม่อาจใช้ชีวิตประจำวันได้โดยปกติ

จากข้อเท็จจริงและความเห็นของผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว จึงเห็นว่าการประกอบกิจการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ยังไม่อาจถือได้ว่า เป็นกิจการอันก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน หรือมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของผู้ฟ้องคดี และผู้พักอาศัยข้างเคียง อันจะถือเป็นเหตุรำคาญตามมาตรา 25 (3) (4) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้ ดังนั้นผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามมาตรา 28 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 จึงไม่มีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการออกคำสั่ง ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ระวังเหตุรำคาญ หรือห้ามมิให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ประกอบกิจการผลิตโคมไฟไม้ได้

นอกจากนี้ ข้อเท็จจริงยังปรากฏด้วยว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ โดยได้แนะนำให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ให้ใช้ความระมัดระวังในการประกอบกิจการ ไม่ให้เกิดเหตุรำคาญรบกวนผู้อื่น และป้องกันไม่ให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้ฟ้องคดีในหลายประการ ได้แก่ การแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ต่อท่อระบบควรให้สูงกว่าเดิม และให้งดทำงานในวันหยุด ซึ่งเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีและครอบครัว อยู่บ้านตลอดวัน รวมทั้งได้แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ยื่นขออนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ได้มายื่นเอกสารขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและคณะกรรมการตรวจสอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ได้ออกตรวจสอบสถานประกอบการของผู้ฟ้องคดีที่ 2 และมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ปรับปรุงโรงเรือน ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ได้ดำเนินการแก้ไข ตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 แจ้งแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 จึงออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนด ไว้ในเทศบัญญัติตำบลบ้านแหวน เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พศ 2554 กรณีจึงไม่อาจถือได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ละเลยต่อหน้าที่ตามที่พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กำหนดให้ต้องปฏิบัติแต่อย่างใด

คำวินิจฉัย

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า การประกอบกิจการของนาย ป. ยังไม่อาจถือได้ว่าเป็นกิจการ อันจะก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่โดยได้แนะนำนาย ป. ให้ใช้ความระมัดระวังในการประกอบกิจการไม่ให้เกิดเหตุรำคาญรบกวนผู้อื่น และป้องกันไม่ให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้ฟ้องคดีในหลายประการ เช่น ต่อท่อระบายคว้นให้สูงกว่าเดิม ให้งดทำงานในวันหยุดซึ่งเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีและครอบครัวอยู่ที่บ้านตลอดวัน รวมทั้งยื่นขออนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งต่อมานาย ป. ได้มายื่นเอกสารขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ได้ออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพให้แก่ นาย ป. ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ กรณีจึงไม่อาจถือได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ละเลยต่อหน้าที่ตามที่พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กำหนดให้ต้องปฏิบัติแต่อย่างใด

การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้องนั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย
พิพากษายืน